

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 616/2024
30.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Александра Степановића, Мирољуба Томића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Младена Живковића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Сомбору К 340/23 од 22.08.2023. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 229/23 од 18.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 30.05.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Младена Живковића, поднет против правноснажних решења Основног суда у Сомбору К 340/23 од 22.08.2023. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 229/23 од 18.12.2023. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Сомбору К 340/23 од 22.08.2023. године окривљеном АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика, на основу одредбе члана 14. став 6., 17. и 78. став 3. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица изречена је васпитна мера појачан надзор органа старатељства која ће трајати најдуже 1 (једну) годину, с тим да ће суд накнадно одлучити о њеном престанку и одређено је да малолетник, док траје ова мера остаје код својих родитеља или других лица која га издржавају, односно лица која се о њему старају, а појачан надзор над њим врши службено лице Центра за социјални рад Сомбор или друго стручно лице које одреди орган старатељства.

Истовремено је окривљеном одређена обавеза да се без накнаде укључи у рад у хуманитарним организацијама или у послове социјалног, локалног или еколошког садржаја који ће трајати највише 120 часова у периоду од 6 (шест) месеци, колико може трајати ова посебна обавеза, али тако да рад не омета његово школовање или запослење, а надзор над извршењем посебне обавезе врши суд, с тим да о томе може

тражити извештај и мишљење органа старатељства, при чему је лице према коме је мера изречена упозорено да му у случају неиспуњења обавезе, иста може бити замењена неком другом обавезом односно другом васпитном мером.

Истим решењем одлучено је да се АА ослобађа плаћања трошкова поступка, док имовинскоправног захтева није било.

Решењем Вишег суда у Сомбору Кж1 229/23 од 18.12.2023. године делимично је усвојена жалба бранилаца окривљеног АА па је преиначено првостепено решење у погледу извршења кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика и окривљеном је изречена васпитна мера појачан надзор органа старатељства само због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, док је у преосталом делу жалба бранилаца одбијена као неоснована.

Против наведених правноснажних решења, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Младен Живковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1), 2) и 3) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и преиначи побијана решења на тај начин што ће одбити предлог за изрицање васпитне мере поднет од стране ОЈТ у Сомбору.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА, у захтеву за заштиту законитости, наводи да се правноснажне пресуде заснивају на доказима на којима се према одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати. Као незаконите доказе бранилац означава исказе сведока полицијских службеника ББ, ВВ и ГГ, наводећи да су се у својим исказима наведени сведоци изјашњавали о ономе што су им оштећени саопштили приликом „неформалног разговора“, због чега су исти морали бити издвојени из списка, што је суд пропустио да учини.

Изнети наводи браниоца окривљеног нису основани јер се, према подацима у списима, побијане пресуде не заснивају на исказима наведених сведока – полицијских службеника о томе шта су им оштећени изјавили у неформалном разговору, а како је у решењу Вишег суда у Сомбору Кж1 229/23 од 18.12.2023. године и наведено - да суд није прихватио исказе сведока ББ, ВВ и ГГ, јер се састоје у преношењу обавештења добијених од грађана, у конкретном случају ученика Средње ... школе и да се исти не могу користити као доказ у поступку.

Стога, по оцени Врховног суда, и поред тога што у конкретном случају није донето формално решење о издвајању записника о исказима наведених полицијских службеника из списка, на описани начин није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

На исту повреду закона бранилац указује наводима да је и исказ сведока ДД, школског психолога, такође незаконит доказ, јер је иста до својих сазнања дошла присуствовањем радњи прикупљања обавештења од грађана од стране полицијских службеника.

Чланом 91. ЗКП је прописано да је сведок лице за које је вероватно да ће дати обавештења о кривичном делу, учиниоцу или о другим чињеницама које се утврђују у поступку.

Наиме, сведок у кривичном поступку може да буде лице које је до обавештења о предмету доказивања дошло на основу властитих чула, дакле тако што је нешто видело, чуло, осетило или додирнуло, као и лице које је до обавештења о чињеницама које се утврђују у поступку дошло посредно, преко другог лица. Имајући у виду наведено, исказ сведока ДД, која је на главном претресу одржаном 25.05.2023. године испитана усмено на околности критичног догађаја, у складу са одредбама ЗКП, у присуству браниоца окривљеног, може се користити као доказ у овој кривичноправној ствари, јер је на овај начин сведок дала исказ о сазнањима о критичном догађају, која су јој лично позната и која су јој ученици, као психологу запосленом у Средњој ... школи изнели о догађају, што њен исказ не чини незаконитим доказом, а како то бранилац наводи у поднетом захтеву.

Имајући у виду наведено, Врховни суд налази да је суд у доказном поступку извео доказе на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда може заснивати, те да стога није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју бранилац окривљеног неосновано указују у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да чињенични опис радњи окривљеног не садржи све битне елементе кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, уз истицање да претња окривљеног није била усмерена на више лица, већ на појединца – проф. ЂЂ. Овим наводима, иако то не наводи као разлог подношења захтева, бранилац указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Основни облик кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика, чини онај ко угрози сигурност неког лица, претњом да ће напасти на живот или тело тог лица или њему блиског лица. Тежи облик кривичног дела из става 2. члана 138. Кривичног законика постоји у случају ако је остварена једна од три квалификаторне околности и то да је дело из става 1. тог члана учињено према више лица или ако је дело изазвало узнемиреност грађана или ако је дело изазвало тешке

последнице. Предметно кривично дело је свршено када је претњом створен осећај угрожености код лица коме се прети.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, по налажењу овог суда, из чињеничног описа кривичног дела и то да је окривљени АА „...способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, свестан свога дела и хтео његово извршење, угрозио сигурност више лица претњом да ће напасти на њихов живот и тело, на тај начин што је са свог мобилног телефона...послао СМС поруку претеће садржине: „У понедељак са аутоматом долазим“ и „Поз. ЂЂ“, коју поруку је послао у Вибер групу у којој су се налазиле оштећене ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, чиме је код оштећених створио осећај страха и угрожености, а био је свестан да је његово дело забрањено“, а у време и на месту ближе описаном у чињеничном опису радњи окривљеног, јасно произлази да се у наведеним радњама окривљеног стичу сва законска субјективна и објективна обележја кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, за које му је правноснажним побијаним решењима изречена васпитна мера појачан надзор органа старатељства, па су стога супротни наводи захтева браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани.

Ово из разлога, јер по оцени овога суда, поруке које је окривљени послао у Вибер групи, садржине „У понедељак са аутоматом долазим“ и „Поз. ЂЂ“, у контексту догађаја који се догодио у Основној школи „Браћа Рибникар“ у Београду и у Младеновцу, неколико дана пре тога, представљају претњу нападом на живот и тело оштећених, која је код њих изазвала осећање узнемирености, дакле, довела је до наступања забрањене последнице – угрожавања сигурности више лица, имајући притом у виду да су оштећени након предузетих радњи окривљеног догађај пријавили.

Из изнетих разлога, Врховни суд је оценио као неосноване наводе захтева браниоца окривљеног да дело за које је окривљен оптужен и оглашен кривим правноснажном пресудом није кривично дело, те да је суд на штету окривљеног учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Следствено изнетом, Врховни суд је оценио као неоснован захтев браниоца окривљеног и у делу у коме указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП наводима да је у конкретном случају претња окривљеног евентуално била усмерена на једно лице односно да би, иако то не наводи, евентуално могло бити речи о кривичном делу из члана 138. став 1. Кривичног законика.

Поред овога, бранилац у образложењу захтева као разлог подношења истог наводи и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, које у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП Врховни суд не испитује док осталим наводима захтева оспорава утврђено чињенично стање, посебно у погледу осећаја угрожености код оштећених и оцену изведених доказа и износи сопствене чињеничне закључке супротне закључцима суда, што представља повреду одредбе члана 440. ЗКП.

Међутим, како према одредби члана 485. став 4. ЗКП, чињенично стање из члана 440. ЗКП и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, не представљају законом дозвољене разлоге за подношење захтева за

заштиту законитости окривљеном преко браниоца, то се Врховни суд, у разматрање и оцену ових навода браниоца, није упуштао.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић